

Datum van inontvangstneming : 14/02/2014

Zaak C-8/14

Verzoek om een prejudiciële beslissing

Datum van indiening:

10 januari 2014

Verwijzende rechter:

Juzgado de Primera Instancia nº 4 de Martorell (Barcelona, Spanje)

Datum van de verwijzingsbeslissing:

28 oktober 2013

Verzoekende partij:

Unnim Banc, S.A.

Verwerende partijen:

Diego Fernández Gabarro

Pedro Penalva López

Clara López Durán

JUZGADO DE PRIMERA INSTANCIA N° 4 DE MARTORELL (rechtbank van eerste aanleg nr. 4 te Martorell)

Zaak: HYPOTHECAIRE EXECUTIE (OMISSIS)

(OMISSIS)

(OMISSIS) [proceduregegevens]

Verzoekende partij: UNNIM BANC, S.A.

(OMISSIS)

Verwerende partijen: Diego Fernández Gabarro, Pedro Penalva López en Clara López Durán

(OMISSIS)

BESLISSING

(OMISSIS)

Martorell, 28 oktober 2013

FEITEN

TEN EERSTE – VOORWERP VAN HET GESCHIL

Het geschil betreft de vraag of de termijn van één maand waarin de vierde overgangsbepaling van Ley 1/2013, de Protección al Deudor Hipotecario, Reestructuración de Deuda y Alquiler Social (wet 1/2013 houdende maatregelen ter verbetering van de bescherming van hypotheekgevers, schuldsanering en sociale huur) [hierna: „wet 1/2013”] voorziet om bezwaar aan te tekenen tegen het oneerlijke karakter van de bedingen van een hypothecaire lening die **[Or. 1]** ten grondslag ligt aan een hypothecaire executieprocedure, verenigbaar is met [richtlijn 93/13/EEG van de Raad van 5 april 1993 betreffende oneerlijke bedingen in consumentenovereenkomsten; hierna: „richtlijn 93/13”] en de [desbetreffende] rechtspraak van het Hof.

TEN TWEEDE – FEITEN

1. UNNIM BANC, S.A. heeft hypothecaire executie gevorderd jegens CLARA LÓPEZ DURÁN, PEDRO PENALVA LÓPEZ en DIEGO FERNÁNDEZ GABARRO.

2. Op 17 juni 2013 hebben de geëxecuteerden gevorderd dat bij het Hof van Justitie van de Europese Unie een verzoek om een prejudiciële beslissing wordt ingediend op de grond dat de termijn van één maand waarin wet 1/2013 voorziet

om de bijzondere verzetprocedure tegen executie te starten vanwege het oneerlijke karakter van de bedingen in de executoriale titel, in strijd is met richtlijn 93/13 en de daarop betrekking hebbende rechtspraak, waaronder het arrest van het Hof van 21 november 2002 (Cofidis, C-473/00). Tevens wordt subsidiair onder meer gevraagd te verklaren dat de bijzondere incidentele verzetprocedure tegen de hypothecaire executie is geëntameerd ondanks dat de in de vierde overgangsbepaling van wet 1/2013 gestelde bijzondere termijn is verstreken.

RECHTSOVERWEGINGEN

TEN EERSTE – NATIONAAL RECHT

1 De vierde overgangsbepaling van wet 1/2013 [luidt als volgt]:

„1. De wijzigingen van wet 1/2000 van 7 januari 2000 op de burgerlijke rechtsvordering die bij de onderhavige wet worden ingevoerd, zijn van toepassing op de bij de inwerkingtreding daarvan gestarte executies, doch gelden uitsluitend voor nog niet uitgevoerde executiemaatregelen.

2. In elk geval beschikken geëxecuteerden in bij de inwerkingtreding van deze wet lopende executies waarin de in artikel 556, lid 1, van het wetboek van burgerlijke rechtsvordering gestelde verzettermijn van tien dagen is verstreken, over een vervaltermijn van één maand om een bijzondere incidentele verzetprocedure te starten uit hoofde van de nieuwe verzetsgronden van artikel 557, lid 1, punt 7, en artikel 695, lid 1, punt 4, van het wetboek van burgerlijke rechtsvordering.

De vervaltermijn van één maand gaat in op de dag na inwerkingtreding van deze wet, en het starten van de incidentele verzetprocedure door partijen heeft tot gevolg dat de procedure in afwachting van de beslissing op het incident wordt geschorst overeenkomstig het bepaalde in de artikelen 558 en volgende en 695 van het wetboek van burgerlijke rechtsvordering.

Deze overgangsbepaling is van toepassing op alle executies die niet zijn voltooid met de terbeschikkingstelling van de onroerende zaak aan de verkrijger overeenkomstig het bepaalde in artikel 675 van het wetboek van burgerlijke rechtsvordering.

3. Tevens beschikken geëxecuteerden in lopende executies waarin bij de inwerkingtreding van deze wet de in artikel 556, lid 1, van het wetboek van burgerlijke rechtsvordering gestelde verzettermijn van tien dagen reeds is ingegaan, over dezelfde in het voorgaande lid gestelde vervaltermijn van één maand om verzet aan te tekenen uit hoofde van een van de verzetsgronden van de artikelen 557 en 695 van het wetboek van burgerlijke rechtsvordering.

4. Voor de mededeling en de berekening van de termijnen als bedoeld in de leden 2 en 3 van dit artikel, geldt de publicatie van de onderhavige bepaling als

volledige en rechtsgeldige bekendmaking [**Or. 2**]. In geen geval hoeft daartoe een uitdrukkelijk besluit te worden genomen.

5. Het bepaalde in artikel 579, lid 2, van het wetboek van burgerlijke rechtsvordering is van toepassing op vóór de inwerkingtreding van deze wet verrichte verkopen van als hoofdverblijf gebruikte woningen, mits op dat moment de schuld niet geheel was voldaan en de in artikel 579, lid 2, sub a en b, genoemde termijnen niet zijn verstreken. In die gevallen worden de eerdere termijnen die in 2013 zijn verstreken, verlengd tot 1 januari 2014.

De toepassing van dit lid kan in geen geval tot gevolg hebben dat de executant wordt verplicht tot terugbetaling van de bedragen die hij van de geëxecuteerde reeds heeft ontvangen.”

2 Artikel 695 van wet 1/2000 op de burgerlijke rechtsvordering [luidt als volgt]:

„1. In de in dit hoofdstuk genoemde procedure kan de geëxecuteerde zich uitsluitend verzetten op de volgende gronden:

- (1) tenietgaan van de zekerheid of van de verbintenis waarvoor de zekerheid is gesteld, mits een verklaring van het register wordt overgelegd waaruit het vervallen van de hypotheek of in voorkomend geval van het bezitloze pandrecht (registerpandrecht) blijkt, of een notariële akte inzake de ontvangst van de betaling of het vervallen van de zekerheid;
- (2) onjuiste berekening van het verschuldigde bedrag, wanneer de schuld waarvoor de zekerheid is gesteld het slotsaldo vertegenwoordigt van een rekening tussen de executant en de geëxecuteerde. (OMISSIS) [voor de zaak niet van belang] (OMISSIS);
- (3) in geval van executie van verhypothekerde roerende zaken of roerende zaken waarop een bezitloos pandrecht rust, de omstandigheid dat die zaken zijn bezwaard met een ander pandrecht, hypotheek op roerende of onroerende zaken of beslag, eerder ingeschreven dan de zekerheid waarop de procedure betrekking heeft, hetgeen dient te worden aangetoond door de betreffende aantekening in het register;
- (4) het oneerlijke karakter van een contractueel beding dat de grondslag vormt van de executie of op basis waarvan het verschuldigde bedrag is vastgesteld.

2. Ingeval overeenkomstig lid 1 verzet wordt gedaan, schort de griffier van de rechtbank de executie op en nodigt hij de partijen uit om voor de rechter te verschijnen die de executie heeft bevolen, waarbij tussen de dagvaarding en de comparitie ten minste vijftien dagen moeten liggen; tijdens deze comparitie hoort de rechter de partijen, laat hij stukken die worden overgelegd toe, en geeft hij binnen twee dagen de door hem redelijk geachte beslissing in de vorm van een beschikking.

3. De beschikking waarbij het verzet op basis van de eerste en de derde grond van lid 1 van dit artikel wordt toegewezen, beveelt de beëindiging van de executie; de beschikking waarbij het verzet op basis van de tweede grond wordt toegewezen, vermeldt het bedrag waarvoor de executie moet worden voortgezet.

Indien de vierde grond wordt toegewezen, wordt de executie beëindigd voor zover het contractuele beding aan de executie ten grondslag ligt. Anders wordt de executie met **[Or. 3]** buitentoepassinglating van het oneerlijke beding voortgezet. Tegen de beschikking waarbij de beëindiging van de executie of de buitentoepassinglating van een oneerlijk beding wordt gelast, kan hoger beroep worden ingesteld.

Buiten die gevallen staan tegen beschikkingen waarbij op het in dit artikel bedoelde verzet wordt beslist, geen rechtsmiddelen open en is de werking ervan beperkt tot de executieprocedure waarin zij worden gegeven.”

- 3 De artikelen 82 en 83 van [Real Decreto Legislativo 1/2007 por el que se aprueba el texto refundido de la Ley General para la Defensa de los Consumidores y Usuarios y otras leyes complementarias (koninklijk wetsbesluit 1/2007 tot goedkeuring van de gecodificeerde tekst van de algemene wet ter bescherming van consumenten en gebruikers en andere aanvullende wetten) van 16 november 2007] [luiden als volgt]:

Artikel 82. Begrip oneerlijke bedingen

1. Alle bepalingen waarover niet afzonderlijk is onderhandeld, en alle niet uitdrukkelijk overeengekomen praktijken, worden als oneerlijke bedingen beschouwd indien zij, in strijd met de goede trouw, het evenwicht tussen de uit de overeenkomst voortvloeiende rechten en verplichtingen van de partijen aanzienlijk verstoren ten nadele van de consument.

2. Het feit dat over sommige onderdelen van een beding, of over een afzonderlijk beding, afzonderlijk is onderhandeld, sluit de toepassing van de bepalingen over oneerlijke bedingen op de rest van de overeenkomst niet uit.

Wanneer de handelaar stelt dat over een bepaald beding afzonderlijk is onderhandeld, dient hij dit te bewijzen.

3. Bij de beoordeling van het oneerlijke karakter van een beding worden de aard van de goederen of diensten waarop de overeenkomst betrekking heeft, alle omstandigheden bij de sluiting van de overeenkomst, alsmede alle andere bedingen van de overeenkomst of van een andere overeenkomst waarvan deze afhankelijk is, in aanmerking genomen.

4. Onverminderd het bepaalde in de vorige leden zijn in elk geval die bedingen oneerlijk die overeenkomstig de artikelen 85 tot en met 90:

- a) de overeenkomst onderwerpen aan de wil van de handelaar,
- b) de rechten van de consument en gebruiker beperken,
- c) bepalen dat er geen sprake zal zijn van wederkerigheid in de overeenkomst,
- d) van de consument of gebruiker onevenredige garanties vragen of ten onrechte de bewijslast bij hem leggen,
- e) onevenredige eisen stellen met betrekking tot de sluiting en de uitvoering van de overeenkomst, of
- f) in strijd zijn met de regels betreffende de bevoegdheid en het toepasselijke recht.

Artikel 83. Nietigheid van oneerlijke bedingen en aanvulling van de overeenkomst

1. Oneerlijke bedingen zijn van rechtswege nietig en worden als niet geschreven beschouwd.

2. Het nietige deel van de overeenkomst wordt aangevuld overeenkomstig artikel 1258 van het burgerlijk wetboek en het beginsel van de objectieve goede trouw.

Hiertoe vult de rechter die de nietigheid van deze bedingen vaststelt de overeenkomst aan, en kan hij overgaan tot matiging van de rechten en verplichtingen van de partijen wanneer de overeenkomst blijft bestaan, en de gevolgen van de ongeldigheid van de overeenkomst matigen in geval van aanzienlijke schade voor de consument en gebruiker.

Enkel indien de overblijvende bedingen leiden tot een onevenwicht tussen de partijen dat niet kan worden verholpen, kan de rechter verklaren dat de overeenkomst ongeldig is.” **[Or. 4]**

TEN TWEEDE – GEMEENSCHAPSRECHTELIJKE BEPALINGEN

1 De artikelen 6 en 7 van richtlijn 93/13 [luiden als volgt]:

„Artikel 6

1. De lidstaten bepalen dat oneerlijke bedingen in overeenkomsten tussen een verkoper en een consument onder de in het nationale recht geldende voorwaarden de consument niet binden en dat de overeenkomst voor de partijen bindend blijft indien de overeenkomst zonder de oneerlijke bedingen kan voortbestaan.

2. De lidstaten nemen de nodige maatregelen om ervoor te zorgen dat de consument de door deze richtlijn geboden bescherming niet wordt ontzegd door de keuze van het recht van een derde land als recht dat op de overeenkomst van

toepassing is, wanneer er een nauwe band bestaat tussen de overeenkomst en het grondgebied van een lidstaat.

Artikel 7

1. De lidstaten zien erop toe dat er in het belang van de consumenten alsmede van de concurrerende verkopers, doeltreffende en geschikte middelen bestaan om een eind te maken aan het gebruik van oneerlijke bedingen in overeenkomsten tussen consumenten en verkopers.

2. De in lid 1 bedoelde middelen dienen wettelijke bepalingen te omvatten waarbij personen of organisaties die volgens de nationale wetgeving een legitiem belang hebben bij de bescherming van de consument, overeenkomstig het nationale recht een beroep kunnen doen op de rechtbanken of de bevoegde administratieve instanties om te oordelen of contractuele bedingen die zijn opgesteld met het oog op een algemeen gebruik, oneerlijk zijn, en de passende en doeltreffende middelen aan te wenden om een eind te maken aan het gebruik van deze bedingen.

3. Met inachtneming van de nationale wetgeving kunnen de in lid 2 vermelde beroepen, afzonderlijk of gezamenlijk, worden ingesteld tegen verschillende verkopers in dezelfde economische sector of hun verenigingen die gebruik maken dan wel het gebruik aanbevelen van dezelfde of gelijksoortige algemene contractuele bedingen.”

TEN DERDE – ARGUMENTEN VAN PARTIJEN

- 1 Volgens de geëxecuteerden verdraagt het stellen van een verjaringstermijn om de rechter te verzoeken te toetsen of de bedingen in de executoriale titel oneerlijk zijn, zich niet met richtlijn 93/13. Daarbij verwijzen zij naar het reeds aangehaalde arrest Cofidis.

Voorts voeren zij aan dat de termijn van één maand veel te kort is en dat, door het grote aantal betrokkenen, juristen overspoeld werden en daardoor niet alle gevallen in behandeling konden nemen.

TEN VIERDE – MOTIVERING

- 1 Punt 35 van het arrest Cofidis luidt: „Wanneer [...] de bevoegdheid van de rechter om dergelijke [oneerlijke] bedingen ambtshalve of naar aanleiding van een door de consument opgeworpen exceptie als nietig te beschouwen, in de tijd wordt beperkt, wordt daardoor afbreuk gedaan aan de doeltreffendheid van de door de artikelen 6 en 7 van de richtlijn gewilde bescherming. Om de consument die bescherming te ontnemen hoeft de verkoper immers slechts de door de nationale wetgever vastgestelde termijn te laten verstrijken alvorens tenuitvoerlegging te vorderen van oneerlijke bedingen, die hij in zijn overeenkomsten verder zou blijven gebruiken.”

- 2 In het arrest van 14 maart 2013, Aziz (C-[415]/11), is het Hof tot de volgende conclusie gekomen: „1) Richtlijn 93/13/EEG van de Raad van 5 april 1993 betreffende oneerlijke bedingen in consumentenovereenkomsten moet aldus worden uitgelegd dat zij zich verzet tegen een **[Or. 5]** regeling van een lidstaat zoals die in het hoofdgeding, waarbij in een procedure van hypothecaire uitwinning geen gronden van bezwaar betreffende het oneerlijke karakter van een aan de executoriale titel ten grondslag liggend contractueel beding kunnen worden aangevoerd en de rechter in de declaratoire procedure, die bevoegd is om te oordelen of dat beding oneerlijk is, geen voorlopige maatregelen waaronder met name de schorsing van de uitwinningprocedure kan opleggen wanneer deze maatregelen noodzakelijk zijn ter verzekering van de volle werking van zijn einduitspraak.”

Door dit arrest moesten meerdere bepalingen van de Spaanse wet 1/2000 op de burgerlijke rechtsvordering bij wet 1/2013 worden gewijzigd. Zo zijn oneerlijke bedingen specifiek toegevoegd als grond voor verzet tegen executie op grond van de hypotheekakte (artikel 695, lid 1, punt 4, van het wetboek van burgerlijke rechtsvordering). Daarnaast introduceert de vierde overgangsbepaling van wet 1/2013 voor gevallen waarin de gewone verzettermijn reeds is verstreken, een bijzondere incidentele verzetprocedure. Daarvoor geldt een termijn van één maand na de inwerkingtreding van de wet.

- 3 Volgens de Juzgado de Primera Instancia n° 4 de Martorell moet een verzoek om een prejudiciële beslissing worden ingediend, gelet op de noodzaak om het vervallen van de verzetmogelijkheid, welk beginsel nauw verbonden is met het rechtszekerheidsbeginsel, verenigbaar te maken met de ambtshalve bescherming van de consument die vervat is in de communautaire en nationale bepalingen waarin is voorzien in een materiële en niet aan verjaring onderhevige bescherming doordat is bepaald dat het oneerlijke beding absoluut nietig is en geen deel uitmaakt van de overeenkomst. Deze nietigheid is niet te verhelpen. Het Hof zou zich dus moeten uitspreken over de vraag welk gewicht of welke impact moet worden toegekend aan procestermijnen zodat er gronden kunnen worden aangevoerd of bezwaar kan worden aangetekend wanneer blijkt dat een beding mogelijk oneerlijk is, in welk geval het nietig zou zijn en als niet geschreven zou worden beschouwd. In dit verband is zelfs sprake zijn van ambtshalve toetsing, zoals in het reeds aangehaalde arrest Aziz is vastgesteld. Juist daarom hoeft de eerste vraag die de geëxecuteerden zouden willen stellen en die betrekking heeft op de ambtshalve toetsing van oneerlijke bedingen, niet te worden voorgelegd aangezien het antwoord daarop reeds vaststaat. Bijgevolg moet de tweede vraag worden voorgelegd.

DICTUM

Gelet op al het voorgaande,

WORDT BESLIST ALS VOLGT: Aan het Hof van Justitie van de Europese Unie wordt krachtens artikel 267 VWEU de hiernavolgende prejudiciële vraag over de uitlegging en geldigheid van de vierde overgangsbepaling van wet 1/2013 voorgelegd.

ÉÉN ENKELE VRAAG: Verzetten de artikelen 6 en 7 van richtlijn 93/13/EEG zich tegen de termijn van één maand waarin is voorzien bij wet 1/2013 houdende maatregelen ter verbetering van de bescherming van hypotheekgevers, schuldsanering en sociale huur? **[Or. 6]**

(OMISSIS)

(OMISSIS) [nationale procesrechtelijke aspecten]